

1

Четвер

Опал

Сходи в підвал кручені, вузькі: її ноги ледве поміщалися на сходинках. Єдиним джерелом світла була гола лампочка, що звисала зі стелі; внизу клубочилися тіні.

У підвалі стояв сильний запах оцту. А за ним — іще чогось пліснявого й невизначеного.

Опал, яка звикла розглядати найгірший сценарій у будь-якій ситуації, вперше задумалася, чи це, бува, не пастка. Бог свідок: вона дала цій жінці підстави ненавидіти її. Обом цим жінкам. Крім того, вона дала їм підстави ненавидіти одна одну.

Можливо, спускатися з ними під землю було не найкращою ідеєю.

Вона зупинилася і поглянула через плече.

Ліла йшла позаду з наляканим виглядом; але в неї завжди був наляканий вигляд, тому це нічого не означало. Обличчя Марини було прочитати важче. Вона непокоїлася, але на її лиці проглядалася ще одна емоція — чи то пак емоції — які Опал не могла розгадати. А зазвичай Опал розгадувала будь-кого за кілька хвилин після знайомства.

Вона вперше помітила, що Марина одягнена у шовкову сукню і на губах у неї помада. Це так тут, у престижному

віддаленому районі Річмонда, вдягаються звичайні матері, щоб провести вечір з дітьми?

— Спускайтеся сходами обережно, — сказала Марина. — Вони хиткі. Тримайтеся за поручень, гаразд?

Опал вирішила, що в найгіршому разі впорається з ними обома. Навряд чи котрась із них бодай раз у житті вдарила когось.

— Мені кортить дізнатися, що там такого важливого, — щиро зізналася вона і почала спускатися.

Запах оцту посилювався з кожним кроком. Підлога була бетонною, а приміщення, заставлене полицями, освітлювала ще одна лампочка.

Посеред кімнати лежало тіло чоловіка.

— Чорт забирай, — пробурмотіла Опал.

Дві інші жінки спустилися сходами в неї за спиною, але увага Опал була прикута до чоловіка. Він лежав на боці обличчям до неї. Авжеж, Опал відразу впізнала його. Минуло багато років. Його колір волосся й одяг змінилися, а ще він завів щось схоже на бороду.

Але це був він. Вона впізнала б його де завгодно, навіть не бачачи обличчя: підказав клубок у шлунку, щось середнє між страхом і люттю.

За ці роки він часто вживався їй: тут, у Лондоні, й усюди, куди вона їздила. Щоразу Опал придивлялася уважніше, йшла слідом за ним і уявляла, що скаже, але чоловік обертався і виявлявся незнайомцем. Проте клубок у шлунку вона відчула вперше.

До цієї миті Опал не знала, що він досі має таку владу над нею.

Підійшовши ближче, вона побачила, що щиколотки чоловіка обмотані клейкою стрічкою, а руки зв'язані за спиною. На чолі в нього засохла кров. Скільки він отак пролежав? І чому він тут лежить?

За спиною почулося зітхання і глухий стук.

Озирнувшись, Опал побачила Лілу на бетонній підлозі.

Марина скрикнула, нахилилася до неї й торкнулася рукою її обличчя.

— О боже, з нею все гаразд?

Опал припала до неї.

— Схоже, вона знепритомніла.

— Я принесу холодний компрес, — сказала Марина й побігла назад хиткими сходами.

Опал швидко перевірила, чи Ліла не травмувалася. Її пульс був пришвидшений, але все інше — в нормі. Жінка зняла худі *Sweaty Betty* й підклала під голову Ліли.

Вона перевела погляд на чоловіка, що лежав поруч. На чолі, під лінією росту волосся, у нього були два маленькі сині пластирі. Опал примружилася. На пластирах виднілося щось рожеве, схоже на... Свинку Пеппу?

Марина повернулася, стала навколішки біля Ліли і притиснула ганчірку до її лоба.

— Я не думала, що вона знепритомніє, — мовила жінка.

— Це не перше тіло, яке вона знайшла, — зауважила Опал. — Мабуть, у неї травма.

— О ні. Я не знала. Мені дуже шкода!

Повіки Ліли здригнулися. Вона застогнала, розплющила очі й відразу випнула їх від жаху.

— Він не мертвий, — випалила Марина. — Я одразу це перевірила, коли він упав зі сходів. Перш ніж зв'язати його.

Ліла сіла. Її обличчя було мертвенно-білим, а зачіска розтріпалася.

— Ти зв'язала його?

— Мені довелося це зробити. Заради власної безпеки. Заради нашої безпеки. У мене в будинку сплять троє дітей. Вибач, я не хотіла тебе налякати.

— Чому від нього тхне розсолоним?

— Він ніс банку, — пояснила Марина. — Вона розбилася. Я прибрала скло, не хвилюйся за це.

Несподівано для себе Опал засміялася.

— Вибачте, — сказала вона. — Я знаю, що це не смішно. Але це так типово, правда? У жінки в підвалі лежить непритомний чоловік зі зв'язаними руками й ногами, а її перша думка — прибрати безлад.

— У мене троє ді...

— Я знаю. Можливо, у мене шок. До того ж я не бачила його три роки. — Опал підійшла до чоловіка, присіла біля нього, торкнулася його шиї і перевірила так само, як перед цим Лілу. — У нього сильний пульс, дихання нормальне. Але, звісно, він непритомний.

— Він ударився головою, коли падав, — пояснила Марина. — Проте крові було небагато. Я продезінфікувала рану.

— Скільки часу він тут лежить?

— Не знаю. Близько... години.

Опал устала.

— Питання не в маринованих огірках і прибиранні. Питання в тому, чому ти надіслала повідомлення мені, а не викликала швидку.

— Та-а-ак, — протягнула Марина. — Так. Ну... Хороше запитання.

— Можливо, у нього струс. Або перелом шиї. Або крововилив у мозок.

— Можливо, — погодилася Марина. — Але колір шкіри здоровий. Я перевернула його на бік.

— Загуглити симптоми? — запитала Ліла.

— Ні, — відрізала Опал. — Нічого не гугли. Потрібно спершу з'ясувати, із чим ми маємо справу. Тобто Марина має відповісти на моє запитання. Чому ти не викликала швидку, коли він упав?

Марина заметушилася.

— Послухай, я тобі скажу, — мовила вона. — Але... гадаю, спершу нам слід випити.

Вона попрямувала до сходів.

Опал миттю ухвалила рішення.

— Секунду! Де клейка стрічка, якою ти обмотала його зап'ястя і щиколотки?

Марина вказала на полицю. Опал відірвала смужку скотчу й заклеїла ним рот непритомного чоловіка.

— Не роби цього! — озвалася Ліла. — Навіщо ти це робиш?

— Це на той час, поки ми розмовлятимемо, — відповіла Опал. — Якщо він опритомніє, може закричати і розбудити дітей. Тоді доведеться викручуватися.

— До того ж це може травмувати їх, — додала Марина. Ліла прикусила губу, вагаючись.

— А якщо його знудить? Він може захлинутися.

— Ми наглядатимемо за ним.

— Я... я принесу чогось випити, — сказала Марина і піднялася сходами.

Опал не могла відірвати погляду від чоловіка, який лежав на підлозі. Раніше в нього було чорне волосся, а зараз — сиве. Він фарбував його? Чи вони обоє настільки постаріли за три роки?

Ні, річ у фарбі для волосся. Опал його знала. Чорний теж не був його природним кольором.

Але все це не входило до його плану: підвал, клейка стрічка, пластирі зі Свинкою Пеппою і три жінки, які зібралися разом.

Опал запитала себе, чи відчувала б нормальна людина — краща людина — жаль до нього?

Підійшла Ліла.

— Я думаю, що Марина зіштовхнула його зі сходів, — прошепотіла вона тремким голосом. — Навмисно.

2

Вісьмома тижнями раніше

Ліла

Ліла стояла в бібліотеці за стійкою для видачі книг, навіть не здогадуючись, що невдовзі переживе найжахливішу подію у своєму житті.

Вона оглянула п'ять книжкових стосів, які складала з полудня. У першому — художня проза, у другому — п'єси, у третьому — розслідування, у четвертому — поезія, у п'ятому — напрочуд високому — книжки для дітей. Видання для кожної категорії читачів. Усі примірники на місці, й у кожному стосі щось із п'ятірки найкращих.

Цього місяця читачі будуть задоволені. Це частково компенсувало розмову, яку Ліла підслухала у кімнаті відпочинку сьогодні вранці. Точніше, це була не розмова: Джимію подякував Лілі за те, що вона погодилася підмінити його сьогодні ввечері, а Еліс пробурмотіла собі під ніс, але достатньо голосно, щоб всі її почули (особливо якщо врахувати, що їх було троє в кімнаті):

— Чому вона досі працює, коли декому з нас потрібні гроші? Хіба вона не виграла в лотерею?

Еліс не вперше казала такі речі про Лілу. Вона постійно пускала шпильки в її бік, нібито жартома: «Їдеш на свою яхту?» або «Не забудь свою сумку *Chanel!*».

У Ліли не було яхти, і вона не знала б, що робити із сумкою *Chanel* — хіба що та поясна, але навіщо витратити стільки грошей на неї, якщо поясна сумка *Primark* уміщує все необхідне?

Коли Еліс казала щось таке, Ліла нервово сміялася. Але почала називати її Злою Алісою. Звісно, лише подумки.

Однак сьогоднішнє запитання не можна було сприйняти як жарт. Ліла вислизнула з кімнати відпочинку, відчуваючи, як у грудях калатає. Відтоді вона обдумувала відповіді на це запитання, хоча нізащо не наважилася б вимовити їх уголос.

Підготовка добірок для книжкових клубів була однією з причин, чому Ліла не звільнялася — попри те, що виграла в лотерею і могла б узагалі не працювати.

До того ж вона любила свою роботу. З дитинства, коли сиділа в тата на колінах і слухала історії, які він читає, Ліла хотіла працювати з книгами. Спочатку мріяла стати письменницею, але те, що трапилося в університеті, зіпсувало ці плани. Втім, працювати в бібліотеці нічим не гірше. Кожна книга вміщує цілий світ. Якщо зібрати їх разом, вийде сукупність людських знань. Читати книжки, знаходити їх, рекомендувати і розставляти за ладом, ділитися ними і піклуватися про них... Чого ще можна хотіти від життя?

Ліла Найтінгейл знала, що ніколи не досягне чогось визначного — не винайде ліків від раку, не зупинить зміни клімату, не напише бестселера чи бодай рядка вірша, здатного когось зворушити, — але, торкаючись книги, вона торкалася величі.

Жінка нізащо не хотіла відмовлятися від цього.

— Я йду, — сказав Джимію, виходячи з глибини кімнати у пальті та із сумкою в руці. — Дякую, що погодилася підмінити мене.